

УДК 338.49

*Іванова Н.В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
інноваційної діяльності та державного управління,
Чернігівський національний технологічний університет*

МЕТОДОЛОГО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

Постановка проблеми. Визначальне місце у пріоритетах національного розвитку в рамках нових євроінтеграційних орієнтирів посідає виробнича інфраструктура, оскільки вона слугує своєрідним «каркасом» господарського комплексу та поєднує економічні інтереси представників всіх рівнів. За умов глобалізаційних тенденцій інфраструктурний комплекс регіону виступає осередком трансформацій економічного простору на мезо- і мікрорівні та забезпечує розвиток і безпеку національної економічної системи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Каркас економічної складової теорії модернізації сформований на основі концепції стадій (У. Росту [1]), джерел, рушійних сил, соціальних факторів (С. Кузнец [2]) сучасного економічного росту, його типологічних особливостей у «відносно відсталих» країнах (А. Гершенкрон [3]). У країнах пострадянського простору поширеними є стратегія випереджального розвитку (С. Глазьев [4]), стратегія інтерактивної модернізації (В. Полтерович [5]), модернізаційна політика збалансованої економіки та стимулювання внутрішнього попиту (Р. Нігматулін [6]), інноваційний шлях модернізації на основі комплексної реструктуризації всіх елементів суспільства (Є. Ясин [7]), політика оновлення виробничо-технічної бази та структури економіки (А. Аганбегян [8]) та інші. Вітчизняне науково-методологічне поле проблем модернізації

вітчизняної економіки сформували О. М. Алимов [9], О. І. Амоша [9], В. М. Геєць [10], Ю. В. Макогон [9], А. А. Гриценко [11], А. А. Чухно [12] та інші провідні вчені.

Існуюче різноманіття результатів наукового пошуку потребує їх адаптації до особливостей розвитку регіональних систем виробничої інфраструктури та побудови методологічного базису трансформаційних перетворень.

Постановка завдання. Мета статті полягає у розробці методологічних засад процесу модернізації системи виробничої інфраструктури регіонального економічного простору на основі логістичних трансформацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Побудова методологічного базису модернізації інфраструктурного забезпечення відтворювальних процесів у регіональному економічному просторі на основі логістичних трансформацій передбачає вирішення завдань науково-прикладного характеру:

– по-перше, обґрунтування типології модернізації системи виробничої інфраструктури регіону на основі утвердження провідної ролі інфраструктурних секторів у формуванні та розвитку регіонального економічного простору як об'єкта відтворювальних процесів в умовах постіндустріальної економіки;

– по-друге, розкриття матеріально-інституційної сутності модернізаційних процесів у інфраструктурних галузях та їх впливу на розвиток регіонального економічного простору;

– по-третє, деталізація механізму забезпечення управління модернізаційними процесами на основі логістичних трансформацій інфраструктурного потенціалу у контексті сталого розвитку.

В основі методології модернізації виробничої інфраструктури лежить система як загальних, так і специфічних принципів, методів і способів пізнання даного процесу, зокрема, з урахуванням наступних передумов:

– інфраструктурний потенціал регіону представлений наявними можливостями та незадіяними резервами специфічного суспільного інституту і водночас виду економічної діяльності, який має триєдину матеріально-виробничу, соціально-економічну й екологічну спрямованість та ґрунтується на інтеграції регіональних, національних, транснаціональних мережевих структур;

– вектор логістичних трансформацій інфраструктурного потенціалу обумовлений особливостями соціально-економічних відносин та відтворювального процесу, які сформовані у рамках певного регіонального простору;

– процес модернізації виробничої інфраструктури має на меті оптимізацію сполучення матеріальних, фінансових та інформаційних зв'язків при утворенні регіональних логістичних потоків.

Методологія модернізації виробничої інфраструктури регіону, таким чином, представляє собою сукупність взаємообумовлених методичних підходів, процедур, алгоритмів і моделей, що формують підґрунтя для забезпечення регіонального розвитку на основі логістичних трансформацій (рис. 1).

Основою наведеної методології модернізації інфраструктури є принципи, які охоплюють всю сутність та розкривають зміст процесу логістичних трансформацій на регіональному рівні та забезпечують йому логічність, послідовність і збалансованість реалізації.

Обґрунтування методології модернізації виробничої інфраструктури базується на основі загальних і специфічних принципів. До загальних принципів реалізації модернізаційного процесу ми відносимо принцип системності, науковості, надійності, структурності, функціональності, ефективності, оптимізації, пріоритетності, синергійності, сталості тощо.

Окремо слід визначити специфічні принципи, які відображають суттєві положення реалізації логістичних трансформацій регіональної виробничої інфраструктури та підкреслюють їх ексклюзивність саме відносно об'єкту модернізаційних перетворень. Так, принцип генетичної спадковості розкриває історико-географічну обумовленість функціональної і просторово-структурної організації об'єктів інфраструктурного комплексу, а саме – характеризує закономірність передавання ключових ознак від старого покоління інфраструктурної системи новому.

Принцип інклюзивності означає, що в результаті модернізаційних зрушень регіональні інфраструктурні мережі України мають бути гармонійно інтегрованими (включеними) у світовий інфраструктурний простір. Завдяки реалізації принципу інноваційності модернізована національна інфраструктура буде відповідати сучасним світовим тенденціям у організаційному, технологічному, соціальному, екологічному аспектах.

Селективність модернізаційних процесів передбачає вибір пріоритетних елементів інфраструктурного потенціалу, які піддаватимуться трансформаціям у кожному конкретному регіоні, а також відповідних їм підходів, інструментів, процедур, залежно від регіональних особливостей. Принцип селективності та доцільності тісно пов'язані, оскільки відбір здійснюється за критерієм доцільності витрат всіх видів на здійснення модернізації порівняно з прогнозованим результатом регіонального розвитку.

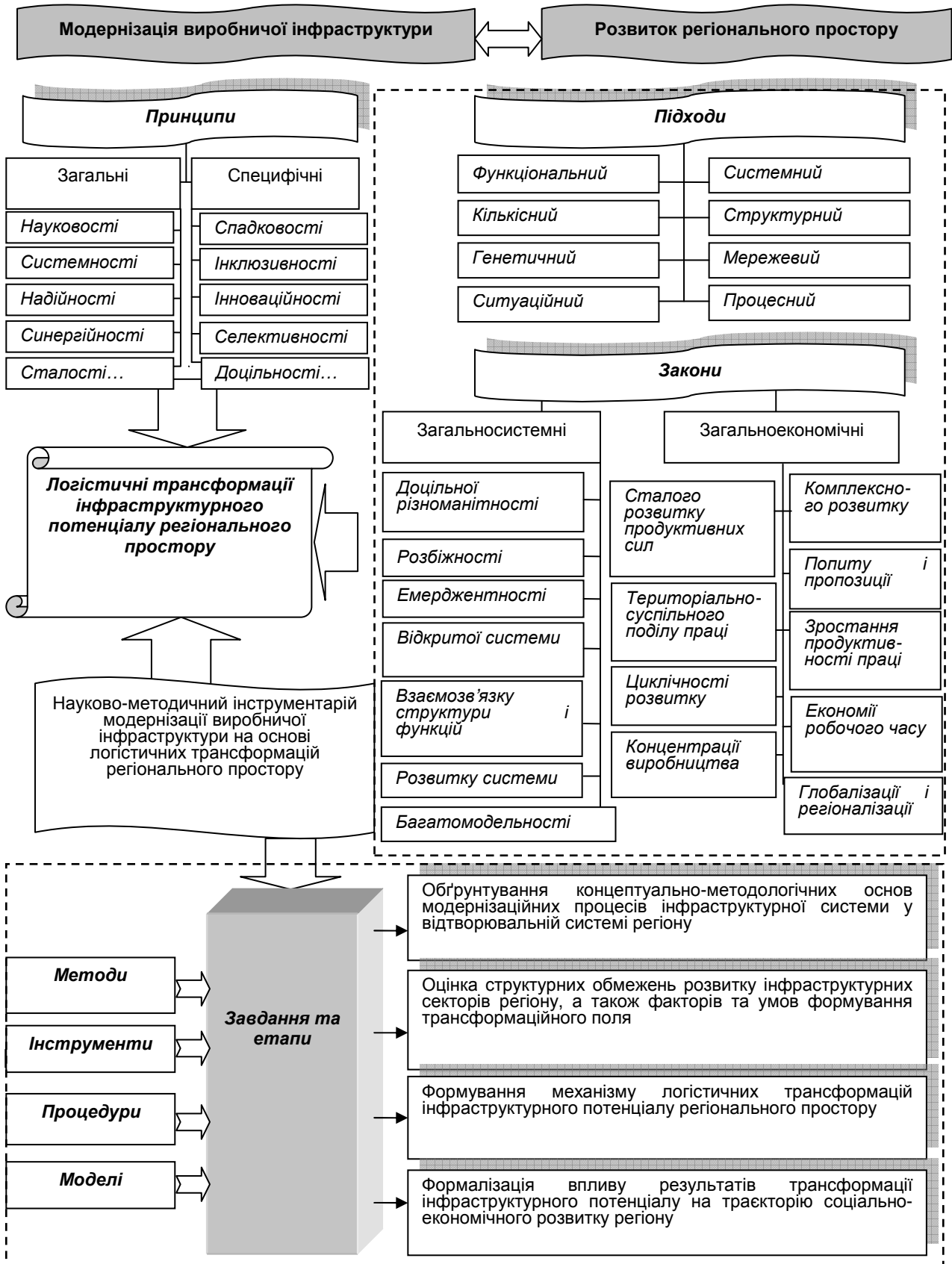

Рис. 1. Методологія модернізації виробничої інфраструктури

Джерело: розроблено автором

Реалізація процесу модернізації підлягає упорядкуванню з точки зору забезпечення об'єктивних і усталених зв'язків, що проявляються у регіональному інфраструктурному комплексі та мають

загальний або окремий, кількісний або якісний характер, а також відповідають законам функціонування і розвитку. Отже, мова йдеться про об'єктивні універсальні загальносистемні та загальноекономічні закони. До найважливіших із загальносистемних законів з урахуванням об'єкту дослідження ми відносимо:

1) Закон доцільної різноманітності, урахування основного положення якого при модернізації інфраструктури дозволить забезпечити зростання різноманітності елементів інфраструктурної системи задля підвищення її стійкості.

2) Закон розбіжності є основоположним для здійснення логістичних трансформацій регіональних інфраструктурних систем. Оскільки в основу модернізаційної парадигми ми закладаємо ідентичність трансформаційних переходів на принципах потоково-мережевої організації простору, реалізація даного закону призведе до диференціації векторів розвитку інфраструктури окремих регіонів. Закон розбіжності, який передбачає прогресуюче накопичення відмінностей при активності двох тотожних систем, забезпечить прояв певного роду «спеціалізації» логістичних систем виробничої інфраструктури, що обумовлене територіально-структурними характеристиками регіонів України.

3) Прояв сукупних логістичних властивостей інфраструктурної системи здійснюється завдяки реалізації закону емерджентності (властивості системи не зводяться до суми властивостей її елементів, а є результатом їх інтеграції [13]). Отже, важливим питанням модернізації інфраструктурного потенціалу є не просто реформування його елементів, але й характеру зв'язків між ними.

4) Закон взаємозв'язку структури і функцій підкреслює необхідність урахування їх взаємообумовленості при реалізації модернізації на основі логістичних трансформацій. Функціональної цілісності та наповненості інфраструктурної системи можна досягти, на наш погляд, реалізувавши потоково-мережеву структуру інтеграції елементів регіонального логістичного простору.

5) Закон відкритих систем передбачає введення негентропії у інфраструктуру, завдяки чому модернізована система зберігатиме високий рівень організованості і продовжуватиме свій розвиток у напрямі збільшення порядку та складності. У якості негентропії, як доводить Л. Бриллюен [14, с. 28-31], виступає інформація. Таким чином, слід підкреслити визначальну роль інформаційних потоків для зниження коливальності та закріплення модернізованої структури на основі мережево-потокової моделі.

6) Закон багатомодельності (багатоманітності системних уявлень системи) передбачає досягнення цілісності інфраструктурної системи за рахунок реалізації декількох її моделей, а саме у процесі модернізації формування мережевої, потокової та просторової структурної організації.

7) Закон розвитку системи – його реалізація дозволяє здійснити логістичні трансформації при виникненні зон неупорядкованості та хаосу, що формують точки біфуркації. Такими зонами трансформаційних переходів, через які модернізується інфраструктурна система і здійснюється її перехід на новий якісний рівень порядку та функціонування, є сформовані наразі передумови і фактори модернізаційного процесу [15].

Реалізація основних положень загальноекономічних законів забезпечать передбачуваність і визначеність кінцевих економічних результатів модернізаційного процесу завдяки незаперечності прояву сили дії. Дана група законів відображають найсуттєвіші стабільні зв'язки у сфері виробничих відносин [16, с. 17]. Для збереження та удосконалення сформованих стійких залежностей між економічними явищами у сфері виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та послуг під час модернізаційних перетворень, на наш погляд, пріоритетним є урахування законів сталого розвитку продуктивних сил, територіально-суспільного поділу праці, циклічного економічного розвитку. При виборі моделей та інструментів логістичних трансформацій інфраструктури слід ураховувати закони концентрації виробництва (для визначення векторів трансформації окремих регіональних систем), попиту і пропозиції (при встановленні масштабів перетворень і об'ємних характеристик логістичної системи виробничої інфраструктури), глобалізації та регіоналізації (при формуванні інтегративного контуру регіональних інфраструктурних систем у євроатлантичний простір). Оскільки ефект модернізації інфраструктури проявляється не як зростання обсягів наданих послуг, а у формі підвищення ефективності обслуговуваних галузей, то визначальну роль при оцінці впливу процесів модернізації на регіональний розвиток має урахування законів зростання продуктивності праці, економії робочого часу, комплексного розвитку, адекватності виробничих відносин характеру і рівню розвитку продуктивних сил.

Процес модернізації охоплює всі підсистеми регіональної інфраструктури (структурну, функціональну, інформаційно-комунікаційну, просторову, ін.) та їх складові елементи. Важливо відмітити, що кількісно-якісні зміни інфраструктурного потенціалу повинні відповідати тенденціям розвитку регіональної економіки. Пропонується виділити наступні структурні елементи інфраструктурного потенціалу та їх властивості, які піддаватимуться логістичним трансформаціям у процесі модернізації і впливатимуть у кінцевому стані на розвиток регіонального економічного простору (рис. 2).

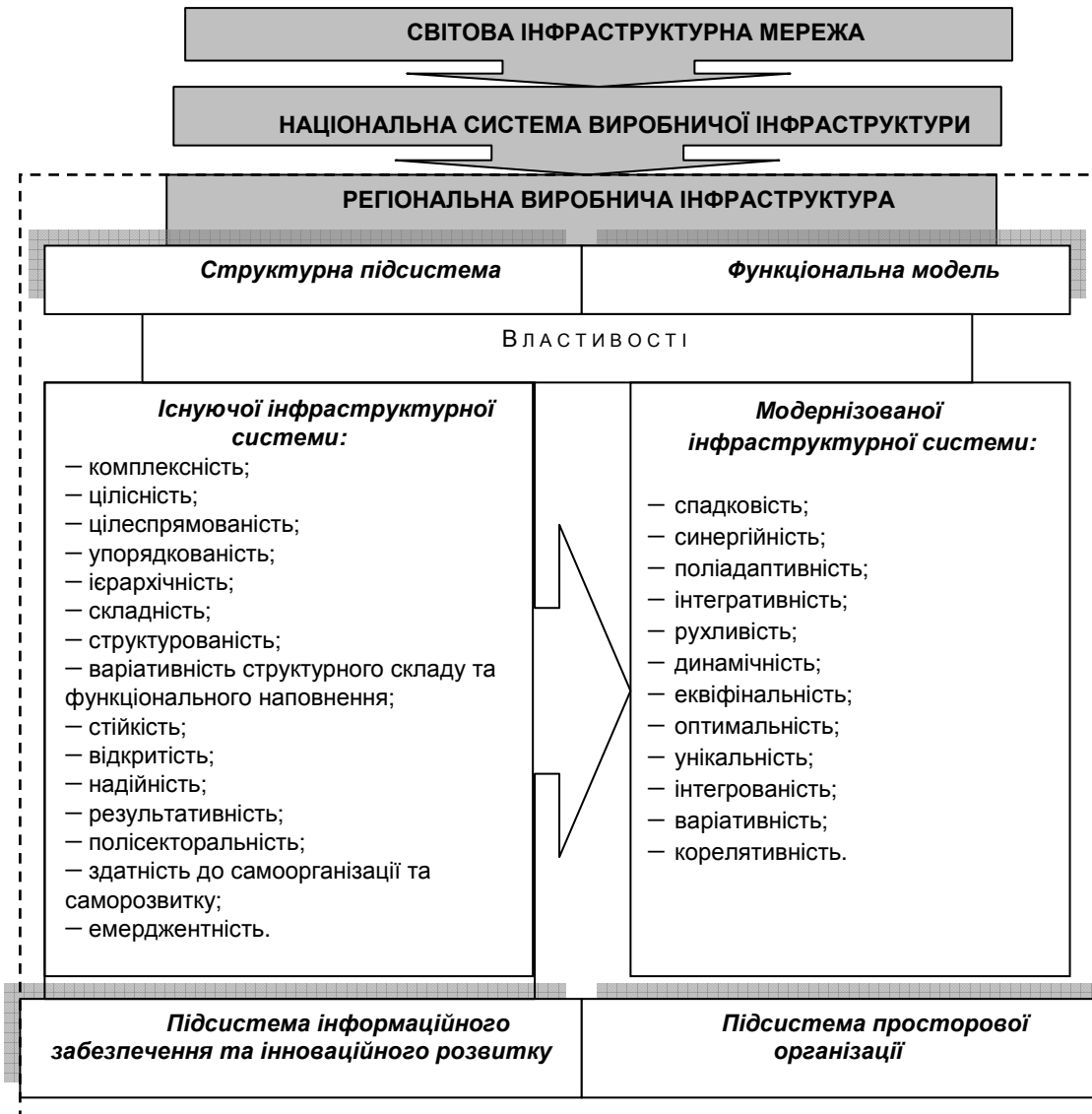

Рис. 2. Властивості підсистем регіональної інфраструктурної системи

Джерело : розробка автора

У результаті модернізаційних процесів регіональна система виробничої інфраструктури зберігає основні системні й економічні властивості та набуває нових, в першу чергу, за рахунок трансформації зв'язків між підсистемами та елементами. Відбувається накладання та поступове заміщення існуючої системи модернізованою, вектором процесу є трансформація функціональної моделі у потокову, а секторальної (галузевої) структури – у мережеву. При заміщенні спостерігається нерівномірність взаємодії властивостей елементів, у результаті чого вони взаємопогашуються, взаємопідсилюються або модифікуються. Виникаюча якісно нова система завдяки спадковості володіє і ознаками новизни, і збереженими рисами.

Вибір моделі розвитку, вектору модернізаційних процесів, виступає одним з ключових питань і методології, і прикладних аспектів. На основі теоретичних положень парадигми модернізації та набутого світового досвіду можна окреслити два альтернативні шляхи. Інноваційний вектор модернізаційних процесів базується на внутрісистемному створенні та втіленні у практичне застосування технологічних й інституціональних нововведень. На основі інноваційної модернізації відбуваються революційні зміни у технологічних укладах і соціально-економічних інститутах, що є визначальним для траєкторії світового техніко-економічного розвитку. Натомість, наздоганяюча модель заснована на відборі та адаптації передових технологічних й інституціональних запозичень, які вже довели свою ефективність у інших системах. Проте такий шлях не обмежується простою імітацією, необхідна адаптація нововведень до особливостей приймаючої системи та їх грамотна імплементація [17].

Принциповими також є розходження у стимулах до розвитку. Для соціально-економічної систем, яка слідує за інноваційною моделлю, характерний «спрацьований» потенціал, що обумовлює необхідність еволюційних змін і перехід на новий рівень розвитку. Для вибору наздоганяючого шляху

стимулом є підтримка цілісності системи з огляду на зростаючі зовнішні загрози внаслідок збільшення техніко-економічного відставання та зменшення адаптивних можливостей. При цьому рушійні сили (соціальні суб'єкти) модернізаційних змін практично завжди мають внутрісистемний характер [17].

Зарубіжні дослідження альтернативних моделей модернізації [18] доводять зростаючу доцільність вибору наздоганяючої моделі модернізації по мірі віддалення національної економіки від світової «технологічної демаркації», що суттєво звужує вибір для більшості країн, в т.ч. України. Отже, очевидним є як необхідність модернізаційних перетворень у сфері інфраструктурного забезпечення національної економіки, так і безальтернативність наздоганяючої моделі розвитку.

Висновки з проведеного дослідження. Розроблені методолого-організаційні засади модернізації інфраструктурного потенціалу розкривають процес трансформації, в основі якого лежить формування мережево-потоків моделі регіонального економічного простору. Трансформована система набуває нових властивостей, серед яких спадковість, інтегративність, синергійність. В силу особливостей геополітичного розташування України, рівня соціально-економічного розвитку, розпочатих останнім часом реформ, модернізацію інфраструктури слід починати з мезорівня, формуючи ексклюзивні регіональні логістичні системи виробничої інфраструктури. Успішність реалізації модернізації інфраструктурного потенціалу на основі логістичних трансформацій регіонального простору забезпечується шляхом інтеграції інфраструктурних галузей у європейську та світову інфраструктурну мережу, гармонізації з прийнятими світовою спільнотою інститутами, а також грамотного використання наявних у національній економіці природних й історично обумовлених порівняльних переваг.

За допомогою випереджального розвитку інфраструктурних секторів можна досягти секторальної оптимізації регіональної відтворювальної системи, ефективнішого використання ресурсів і територій, підвищення рівня безпеки регіону. Проте інфраструктурний розвиток має бути затребуваний та інвестиційно забезпечений. Вирішення проблеми дуалізму потребує подальшого наукового об'рунтування та практичної апробації.

Бібліографічний список

1. Rostow W.W. The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto / W.W. Rostow. – Cambridge : Cambridge University Press, 1990. – 272 с.
2. Kuznets S. Modern Economic Growth: Rate, Structure, and Spread / S. Kuznets. – New Heaven–London : Yale University Press, 1966. – 529 с.
3. Gerschenkron A. Continuity in History and other Essays. Cambridge (Mass.) // The Belknap Press of Harvard University Press. – 1968. – pp. 77-97.
4. Глазьев С.Ю. Стратегия опережающего развития России в условиях глобального кризиса : [монография] / С.Ю. Глазьев. – М. : ЗАО «Издательство “Экономика”», 2010. – 287 с.
5. Полтерович В.М. Стратегия модернизации российской экономики: система интерактивного управления ростом / В.М. Полтерович // Журнал Новой экономической ассоциации. – М. : АНО «Журнал Новой экономической ассоциации», 2010. – № 7. – С. 158-160.
6. Нигматулин Р.И. Кризис и модернизация России – тринадцать теорем / Р.И. Нигматулин, Б.И. Нигматулин. – Москва : Изд-во ОАО «Типография Новости», 2010. – 48 с.
7. Ясин Е.Г. Модернизация и общество / Е.Г. Ясин ; Гос. ун-т – Высшая школа экономики. – М. : Изд. дом ГУ ВШЭ, 2007. – 114 с.
8. Аганбегян А.Г. Финансы для модернизации / А.Г. Аганбегян // Деньги и кредит. – 2010. – № 3. – С. 3-11.
9. Перший етап модернізації економіки України: досвід та проблеми / [Алимов О.М., Амоша О.І. та ін.] ; за заг. ред. В.І. Ляшенка ; ІЕП НАН України, КПУ. – Запоріжжя : КПУ, 2014. – 798 с.
10. Геєць В.М. Модернізація в системі «суспільство – держава – економіка» / В.М. Геєць // Журнал європейської економіки. – 2014. – № 3. – Т. 13. – С. 221-235.
11. Гриценко А.А. Методологічні основи модернізації України / А.А. Гриценко // Економіка України. – 2011. – № 2. – С. 4-12.
12. Чухно А.А. Модернізація економіки та економічна теорія / А.А. Чухно // Економіка України. – 2012. – № 10. – С. 24-33.
13. Эшби У.Р. Введение в кибернетику / У.Р. Эшби. – М. : Ин. лит., 1959. – 432 с.
14. Бриллюэн Л. Научная неопределенность и информация / Л. Бриллюэн. – М. : КомКнига, 2006. – 272 с.
15. Иванова Н.В. Методологічні аспекти формування передумов модернізації виробничої інфраструктури / Н.В. Иванова // Глобальні та національні проблеми економіки : [електронне наукове видання]. – 2015. – № 6. – С. 543-549 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://global-national.in.ua/issue-6-2015>
16. Клиновий Д.В. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка України / Д.В. Клиновий, Т.В. Пепа ; [за наук. ред. Л.Г. Чернюк]. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 728 с.

17. Диденко Д.В. Теория модернизации и стратегии трансформации национальной интеллектуалоемкой экономики / Д.В. Диденко // Международная экономика. – 2010. – № 11. – С. 43-47.
18. Acemoglu D. Distance to Frontier, Selection, and Economic Growth / Acemoglu D., Aghion P., Zilibotti F. // Journal of the European Economic Association. – 2006. – no. 1. – Vol. 4. – P. 37-74.

References

1. Rostow, W.W. (1990), *The Stages of Economic Growth: A Non-Communist Manifesto*, Cambridge University Press, Cambridge, United Kingdom, 272 p.
2. Kuznets, S. (1966), *Modern Economic Growth: Rate, Structure, and Spread*, Yale University Press, New Heaven–London, 529 p.
3. Gerschenkron, A. (1968), *Continuity in History and other Essays*. Cambridge (Mass.), *The Belknap Press of Harvard University Press*, pp. 77-97.
4. Glazyev, S.Yu. (2010), *Strategiia operezhayushchego razvitiia Rossii v usloviakh globalnogo krizisa* [The strategy of advancing the development of Russia in the global crisis], monograph, ЗАО «Izdatelstvo “Ekonomika”», Moscow, Russia, 287 p.
5. Polterovich, V.M. (2010) “The strategy of modernization of the Russian economy: the system of interactive growth management”, *Zhurnal Novoy Ekonomicheskoy Assotsiatsii*, no. 7, pp. 158-160.
6. Nigmatulin, R.I. and Nigmatulin, B.I. (2010), *Krizis i modernizatsiia Rossii – trinadtsat teorem* [The crisis and the modernization of Russia – thirteen theorems], Izdatelstvo OAO “Tipografiia Novosti”, Moscow, Russia, 48 p.
7. Yasin, E.G. (2007), *Modernizatsiia i obshchestvo* [Modernization and Society], Izd. dom GU VShE, Moscow, Russia, 114 p.
8. Aganbegian, A.G. (2010), “Finance for modernization”, *Dengi i kredit*, no. 3, pp. 3-11.
9. Alymov, O.M., Amosha, O.I. et al. (2014), *Pershyi etap modernizatsii ekonomiky Ukrainy: dosvid ta problemy* [The first phase of modernization of Ukraine's economy: experience and problems], KPU, Zaporizhzhia, Ukraine, 798 p.
10. Heiets, V.M. (2014), “Modernization of the system “society – the state – economy”, *Zhurnal Yeuropеiskoi ekonomiky*, no. 3, Vol. 13, pp. 221-235.
11. Hrytsenko, A.A. (2011), “Methodological bases of modernization of Ukraine”, *Ekonomika Ukrainy*, no. 2, pp. 4-12.
12. Chuhno, A.A. (2012), “Modernization of the economy and economic theory”, *Ekonomika Ukrainy*, no. 10, pp. 24-33.
13. Eshbi, U.R. (1959), *Vvedenie v kibernetiku* [Introduction to Cybernetics], In. lit., Moscow, Russia, 432 p.
14. Brillouin, L. (2006), *Nauchnaia neopredelennost i informatsiia* [Scientific uncertainty and information], KomKniga, Moscow, Russia, 272 p.
15. Ivanova, N.V. (2015), “Methodological aspects of formation of the prerequisites of modernization of production infrastructure”, *Globalni ta natsionalni problemy ekonomiky : [elektronne naukove vydannia]*, no. 6, pp. 543-549, available at: <http://global-national.in.ua/issue-6-2015> (access date November 18, 2015).
16. Klynovyi, D.V. and Pepa, T.V. (2006), *Rozmishchennia produktyvnykh syl ta rehionalna ekonomika Ukrainy* [Productive Forces and Regional Economy of Ukraine], Tsentр navchalnoi literatury, 728 p.
17. Didenko, D.V. (2010) “The theory of modernization and transformation of the national strategy of intellectual capacious economy”, *Mezhdunarodnaia ekonomika*, no. 11, pp. 43-47.
18. Acemoglu, D., Aghion, P. and Zilibotti F. (2006), “Distance to Frontier, Selection, and Economic Growth”, *Journal of the European Economic Association*, no. 1, Vol. 4, pp. 37-74.

Іванова Н.В. МЕТОДОЛОГО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОСТОРУ

Мета – розробка методологічних засад процесу модернізації системи виробничої інфраструктури регіонального економічного простору на основі логістичних трансформацій.

Методика дослідження. Теоретичною і методологічною основою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань модернізації соціально-економічних систем. В процесі дослідження використовувались наступні методи: системного і структурного аналізу, логічного узагальнення – при вивченні наукових позицій та формування методологічних основ модернізації виробничої інфраструктури; графічний – для наочного зображення та схематичного подання матеріалу дослідження; абстрактно-логічний – для формування висновків та пропозицій щодо вибору моделі реалізації процесів модернізації інфраструктурного потенціалу та його впливу на рівень розвитку регіональної економіки та інші наукові методи.

Результати дослідження. Розроблено методолого-організаційні засади модернізації інфраструктурного потенціалу, які розкривають процес трансформації на основі формування потоково-мережевої моделі регіонального економічного простору. Встановлено, що трансформована система набуває нових властивостей, серед яких спадковість, інтегративність, синергійність. Обґрунтовано, що модернізацію інфраструктури слід починати з мезорівня, формуючи ексклюзивні регіональні логістичні системи виробничої інфраструктури. Визначено, що успішність реалізації модернізації інфраструктурного потенціалу забезпечить інтеграцію

інфраструктурних галузей у європейську мережу та ефективне використання наявних природних й історично обумовлених переваг.

Наукова новизна. Розроблені методологічні положення модернізації виробничої інфраструктури регіону, на відміну від існуючих, передбачають трансформацію на основі імплементації у систему логістичних компетенцій і формування потоково-мережевої моделі та сприяє інтеграції національного інфраструктурного комплексу у європейську мережу.

Практична значущість. Отримані результати дослідження мають практичну цінність при розробці регіональних стратегій та програм розвитку контексті євроінтеграційного вектору.

Ключові слова: виробнича інфраструктура, інфраструктурний потенціал, методологія, регіон, регіональний розвиток, модернізація, логістична трансформація.

Ivanova N.V. METHODOLOGY-ORGANIZATIONAL ASPECTS OF MODERNIZATION OF PRODUCTIONAL INFRASTRUCTURE OF REGIONAL SPACE

Purpose – the development of methodological foundations of the process of modernization of industrial infrastructure system of regional economic space based on logistic transformations.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis of the study are research works of domestic and foreign scholars on the modernization of social and economic systems. The dialectical method of cognition were used in the article.

The article used the following methods: a systematic and structural analysis, logical generalization – the study of the formation of scientific positions and forming the methodological foundations of the modernization of production infrastructure; graphic – for a visual image and a schematic presentation of research results; abstract logic – to form conclusions and suggestions about choosing the model of realization the processes of modernization of infrastructure building and study the effect on regional development.

Findings. Were developed methodological and organizational basis for the modernization of infrastructure potential, revealing the transformation process on the basis of the formation of thread-network model of regional economic space. The transformed system acquires new properties, including genetics, integrative, synergistic. It is proved that the modernization of the infrastructure should begin with a meso-level, creating an exclusive regional logistic systems of industrial infrastructure. It was determined that the success of realization of the modernization of the infrastructure potential will ensure the integration of infrastructure industries in the European network and the effective use of available natural and historic strengths.

Originality. The developed methodological positions of modernizing the region's productional infrastructure, in contrast to the existing, provide the transformation based on implementation to the system of logical competence and forming thread-network model that facilitates the integration of the national infrastructure complex into the European network.

Practical value. These findings have practical value in the development of regional strategies and programs of development in the context of the European integration vector.

Key words: production infrastructure, infrastructure potential, methodology, region, regional development, modernization, logistics transformation.

Иванова Н.В. МЕТОДОЛОГО-ОРГАНИЗАЦИОННЫЕ АСПЕКТЫ МОДЕРНИЗАЦИИ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ РЕГИОНАЛЬНОГО ПРОСТРАНСТВА

Цель – разработка методологических основ процесса модернизации производственной инфраструктурной системы регионального экономического пространства на основе логистических трансформаций.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой исследования являются научные труды отечественных и зарубежных ученых по вопросам модернизации социально-экономических систем. В процессе исследования использовались следующие методы: системного и структурного анализа, логического обобщения – при изучении научных позиций и формировании методологических основ модернизации производственной инфраструктуры; графический – для наглядного изображения и схематического представления результатов исследования; абстрактно-логический – для формирования выводов и предложений по выбору модели реализации процессов модернизации инфраструктурного потенциала и изучения влияния на региональное развитие.

Результаты исследования. Разработаны методолого-организационные основы модернизации инфраструктурного потенциала, раскрывающие процесс трансформации на основе формирования поточно-сетевой модели регионального экономического пространства. Установлено, что трансформированная система приобретает новые свойства, среди которых наследственность, интегративность, синергичность. Обосновано, что модернизацию инфраструктуры следует начинать с мезоуровня, формируя эксклюзивные региональные логистические системы производственной инфраструктуры. Определено, что успешность реализации модернизации инфраструктурного потенциала обеспечит интеграцию инфраструктурных отраслей в европейскую сеть и эффективное использование имеющихся природных и исторически обусловленных преимуществ.

Научная новизна. Разработанные методологические положения модернизации производственной инфраструктуры региона, в отличие от существующих, предусматривают трансформацию на основе имплементації в систему логистических компетенций и формирования поточно-сетевой модели, что способствует интеграции национального инфраструктурного комплекса в европейскую сеть.

Практическая значимость. Полученные результаты исследования имеют практическую ценность при разработке региональных стратегий и программ развития контексте евроинтеграционного вектора.

Ключевые слова: производственная инфраструктура, инфраструктурный потенциал, методологія, регіон, регіональное развитие, модернізація, логістическая трансформація.